

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst 250 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Nedopustno gospodarstvo z javnim denarjem

Proračunska debata v ljubljanski oblastni skupščini. Uničujoča kritika klerikalnega gospodarstva. Klerikalci so slepi in gluhi za vsa opozorila in vse nasvete in se boje vpogleda opozicije v svoje račune

Ljubljana, 16. novembra. Danes se je v ljubljanski oblastni skupščini pričela proračunska razprava. Sejo je otvoril predsednik dr. Natlačen ob 9. dopoldne. Ugotovilo se je, da je odzval nanovo vložene predloge pristojnim odsekom.

Proračunska razprava

Poročevalec finančnega odseka posl. Skubic je uvodoma opravičeval oblastni odbor, češ, da zaključnega računa za 1. 1927 zato ni predložil, ker ga še ni vrnila glavna kontrola. Na očitke, da je proračun pre malo detajliran in da obstajajo v njem skriti dispozijski fondji, je izjavil, da so bili specifičirani pač izdatki, ki se dajo analizirati, dočim se drugi, kakor n. pr. glede podpore za napravo gmoljnih jam, pač ne morejo specifičirati, ker se še ne ve, kdo bo podporo dobil. Obširno je zagovarjal uredbe, s katerimi se uvajajo oblastne davščine. Glede oblastne naklade na navadno vino je izjavil, da je v tekočem letu znašala 35 para pri litru, kar pa so gostilničarji izrabili za povijanje cen vina za 1 Din. Ako se letos povijajo oblastna naklada na vino na 65 para od litra, se to zgodil predvsem zaradi tega, da bo na dobičku, ki so ga doslej imeli gostilničarji, participirala splošnost. Sicer pa je od vse količine vina, ki se porabi v ljubljanski oblasti, dobri dve tretjini uvoženega vina. Lani se je sicer hotela uvesti za uvoženo vino višja oblastna trošarina, toda finančno ministrstvo je bilo proti, češ, da bi se na ta način ustvarila nova carinska področja. Kar se tiče pobiranja tihotapstva alkoholnih pijač v sporazumu z drugimi oblastmi, je poročevalec omenil, da ljubljanski oblastni odbor, odkar se izvaja socialni boj kot od strani KDK, ni dobil na svoje dopise nobenega odgovora od strani zagrebškega in primorsko-krajiškega odbora. V ljubljanski oblasti je 3600 raznih točilnic alkoholnih pijač in pride po ena točilnica na 150 prebivalcev, kar je odlično preveč. Treba bo predvsem nastopiti proti točilnicam, ki prodajajo skvarjeno pijačo. Zastopniki ljubljanskega in mariborskega oblastnega odbora so se dogovorili začetkom oktobra na svojem sestanku, da se uvedejo oblastne doklade na državne neposredne davke. Po novem zakonu o neposrednih davkih bo zemljiški davek znatno nižji, kakor je bil doslej. (Posl. dr. Puc: Se pa ludo motite!) Večina finančnega odseka pa se ni mogla odločiti za uvedbo oblastne doklade na zemljiški davek, ker še ni ka-kadstralni čisti dohodek od zemljiške dobro-znan. Nove davščine so po možnosti pravično razdeljene na vse stanovne. Povdariti pa je treba tudi to, da bo ostal vsa denar v oblasti in se bo trošil izključno v korist oblastne samouprave.

Generalna debata

Nato je predsednik dr. Natlačen otvoril generalno debato. Prvi je govoril v imenu kluba SKS posl. inž. Zupančič, ki je uvodoma povdarjal potrebo, da bi morala biti oblastna skupščina širokogrudna in socialna. Pokojni St. Radič je kot predsednik največje oblastne skupščine in predsednik zagrebškega oblastnega odbora na otvoritveni seji zagrebške oblastne skupščine izjavil:

Polagam vam na srce in ugotavljam, da je treba smatrati vse delo samouprav za socialno. S čutom pljete napram pokojnemu Stepanu Radiču bi bila dolžnost, da se vsa skupščina pokloni duhu tega moža. Uvajanje takega političnega programa v oblastno samoupravo bi bilo v blagor in napredek vsega naroda, vseh slojev: kmeta, obrtnika itd. Interesu celokupnega ljudstva bi morali biti merodajni tako pri sklepih oblastne skupščine, kakor oblastnega odbora. Če pa pogledamo poleg drugih bilanc ob 10letnici skupnega državnega življenja tudi našo gospodarsko bilanco, moramo reči, da je prav žalostna. (Posl. Mazovec: Po čigavi krivdi? Sebe pogledajte!)

Posl. inž. Zupančič je nadalje opozarjal na dejstvo, kako je celo industrijska Avstrija postala naš konkurent v kmetem oziru. Ona nam celo dobavlja plemensko živino. Povišek carin je kruto zadel našega kmeta. Tudi Českoslovaška se je v zadnjem času močno emancipirala od nas. Tamkaj se gospodarji na podlagi točnih podatkov, na podlagi statistike, ki more nuditi solidno podlogo pametnemu gospodarstvu. Prav tako sta Rumunija in Madžarska hudi konkurentini našemu kmetu. Govornik je na-

glašal, da ima tudi naš narod, ki se vtiplja v davkih, pravico do napredka in napredovanja. Zato bi bila dolžnost države, da bi ob osnovanju oblastnih samouprav odstopila samoupravam primeren del svojih dohodkov in ne samo svoje izdatke. Mi plačujemo samoupravne doklade že v Beograd, ne dobimo pa nazaj odgovarjajočih podpor. V siromašni Sloveniji plačuje vsak prebivalec neposrednega davka 1035 Din na leto, dočim plačuje Srbijaneec le 407 Din. Strahovičega plačevanja davkov mora biti enkrat konec. Ako novi oblastni proračun nalaga 30 milijonov novih oblastnih davščin, se ne more govoriti, da je to malenkost, ker pride na vsakega prebivalca v Sloveniji po 600 Din na leto. (Posl. Mazovec: To je demagogija!)

Posl. ing. Zupančič: Vse stvarne ugotovitve so vam demagogija. Posl. Mazovec in nekateri drugi klerikalni poslanci kriče proti govorniku tako, da je bil predsednik prisiljen zvoniti k redu.

Največji oblastni proračun v državi

Posl. ing. Zupančič: Ako govorite o prostovoljnih davkih, potem moram reči, da bi rad videl tistega, ki bi dvignil roko, ko bi vprašali, ako hoče kdo prostovoljno plačevati vaše oblastne davščine. Dejstvo je, da bo iz prebivalstva v ljubljanski oblasti iztisnjenih novih 30 milijonov davščin. V državi imamo mnogo večje samoupravne korporacije kakor je n. pr. zagrebška oblastna samouprava, ki je dvakrat večja kakor ljubljanska, pa je vendar njen proračun mnogo manjši od proračuna ljubljanske oblastne samouprave. Pri tem je treba upoštevati tudi to, da je mesto Zagreb trikrat večje kakor Ljubljana. (Klerikalni poslanec so govornika neprestano motili z medklici.)

Govornik je nadalje povdarjal, da je naš oblastni proračun s 70 milijoni izdatkov največji v državi, kar pomeni, da je davčna obremenitev v ljubljanski oblasti največja. Pri tem pa pogrješamo vsakega gospodarskega programa. (Protesti klerikalcev.) Oblastni odbor ni dal na razpolago nobenih podatkov o svojem gospodarstvu v 1. 1927 in 1928, na podlagi katerih bi bilo mogoče določiti, kako naj se gospodarji v bodoče.

Podpore se dele brez kontrole

Pri podeljevanju podpor se v preteklosti ni postopalo povsem objektivno. Gotovi oblastni odborniki so odklonili vsaka pojasnila. Oblastni odbornik dr. Milavec je celo izjavil, da je to nemogoče. Govornik pa je pokazal skupščini tiskano letno poročilo zagrebškega oblastnega odbora za 1. 1928, v katerem so imenovani vsi, ki so prejeli kakve podpore od oblastnega odbora. Kar je bilo mogoče zagrebškemu oblastnemu odboru, bi bilo mogoče tudi ljubljanskemu.

Klerikalna objestnost

Predloženi proračun v nobenem pogledu ne odgovarja davčni moči našega siromašnega ljudstva in zato je ta proračun nesnošen. (Posl. Mazovec: Zato tudi ne boste ničesar dobili iz njega.) Ugotavljam, da opozicija zastopa 40% ljudstva v ljubljanski oblasti, ki ima ravno tako pravico do podpore kakor vsi drugi. Godi se pa, da oblastni odbor deli pristanost podpore tudi združništvu. Ko je bil g. Pucelj minister za kmetijstvo, je dobila Združna zveza trikrat večjo podporo, kakor pa Zveza slovenskih združug. (Posl. Mazovec kriči.)

Posl. Bukovec: Ali za to vlečete dnevnice, da delate kraval?

Končno je poslanec Zupančič izjavil, da z ozirom na to, ker opozicija ni dobila potrebnih pojasnil o uporabi oblastnega denarja in razdeljevanju podpor, ne more imeti zaupanja v oblastni odbor. Zato je predlagal, naj se proračun vrne finančnemu odseku, da ga nanovo predela in predloži.

Zamorec naj gre

Posl. Eppich (SLS in zastopnik kočevskih Nemcev) priznava, da proračun ni tak, da bi bil vsak od nas prišel na račun. Kot zastopnik nemškega prebivalstva na Kočevskem prosil skupščino, na bi se upoštevali dve skromni želji, tihoči se proračuna prosvetne uprave. Govornik posega v dogodke po prevratu, ko so tedanje deželne vlade razpustile v Kočevju tamošnji «Deutscher Leseverein» in nato še sekvestrirale vse posestvo in lepo zgradbo «Deutscher Studentenverein» takisto v Kočevju. Govornik ne stavlja pretiranih zahtev, in izjavlja, da bi se nemško prebivalstvo zadovoljilo s primerno podporo nemškimi dijakom na Ko-

čevskem. Kar se je storilo na hitro roko s Kranjsko hranilnico in s transakcijo dramskega gledališča, to bi se naj izvršilo tudi glede podpor za nemško dijaštvo na Kočevskem.

Zanimivo je, da je večina poslusaša medljudje govor, svojega poslanca s Kočevskega z globokim molkom in da je z enakim molkom kvitiralo njegovo zaključno prošnjo glede malenkostne podpore, čeprav je posl. Eppich eden onih, ki so med kočevskim prebivalstvom nabrali največ volilnih kroglic za SLS.

Brez vsake kontrole javnosti

Posl. Tavčar ni zadovoljen s proračunom, ker ne odgovarja gospodarskim in kulturnim interesom našega naroda v sedanjih težkih gospodarskih krizi. Proračun vsebuje znatne hibe in ne odgovarja zakonitim do- ločbam. Proračun je bil predložen članom finančnega odseka, ko je že bil faktično v razpravi. Nato je posl. Tavčar citiral zakonske določbe o sestavi oblastnih in sreskih proračunov. S proračunom je treba predložiti vsa potrebna pojasnila, zlasti pa zaključni obračun preteklega proračunskega leta. Tak obračun je treba izročiti glavni kontroli, oblastni skupščini pa predložiti sočasno s proračunom za prihodnje leto. Tega obračuna niste predložili zato, ker javnosti odrekate vpogled, kako ste denar porabili. Jasno je, da moramo šele na podlagi računskega sklepa za preteklo leto sklepati o tem, kaj je potrebno in kaj bi bilo treba izpremeniti in zboljšati. Poslanci oblastne skupščine so upravičeni zahtevati vse potrebne podatke o posameznih postavkah. Ne morda zato, da bi nagajali in uganjali demagogijo, nego zato, da stvarno sodelujemo in da damo odgovor svojim volilcem. Značilno je, da finančnemu odboru niso bile predložene niti vse nanj pripadajoče spomenice in protesti gospodarskih organizacij, čeprav bi bilo zelo važno slišati, kaj sodijo naše najvažnejše gospodarske in socialne ustanove o oblastni finančni politiki. Važno bi bilo n. pr. tudi, kaj meni Trgovska zbornica, kaj sodi Zveza obrtnih združug itd.

Če bi bila opozicija zastopana v oblastnem odboru in sodelovala na ta način v upravi oblastne samouprave, potem bi marsikatera opazka odpadla in marsikaj bi bilo bolje. Toda gospodje so se postavili na stališče absolutistične stranke, ki odklanja vsako kontrolo. Vaša bojazen pred kontrolo se je posebno jasno pokazala v finančnem odseku. Če so vsi računi in sklepi oblastnega odbora o uporabi denarja v redu, zakaj se bojite kontrole? Vi ste šli še dalje in ste sploh onemogli pravilno zastopstvo manjšine v oblastni skupščini. Vrhu tega pa ste se postavili proti večini, ker ste v manjšini. V mislih imam vašo uredbo o okrajnih blagajnah. Se smekaj hočete imenovati svoje eksponente, tako da bi ljudstvo n moglo izvrševati popolne samouprave. Vaš poročevalec je priznal, da vam je bilo do «politikuma». Tak politikum ste uvedli tudi v oblastni odbor. O uporabi številnih pavšalnih izdatkov ni obračuna. Ravnotako je večina odklonila opoziciji vpogled v oblastno knjigovodstvo. Tudi tu se bojite kontrole. To pomeni, da morajo biti v teh knjigah skrivnosti. Skratka, sedanja večina se boji kontrole in gre tako daleč, da je izpremenila seje finančnega odseka, ki bi morale biti stvarne, v mehanično glasovalno mašino.

Svoj prvotni proračun 74 milijonov Din ste znižali na 70 milijonov Din radi naše stvarne kritike in iz bojazni pred ljudsko nevoljo.

Posl. Mazovec: Grozno!

Poslanci večine neprestano razgrajajo in vpadajo govorniku v besedo. Predsednik molči in tolerira razgrajanje. Zanimivo pa je, da se drže kmečki poslanci SLS mirno in pazno sledijo izvajanjem govornikov opozicije, ker se sami nahajajo napram skrivnostnim financam oblastnega odbora in knjigovodstva v enakem položaju, kakor poslanci opozicije.

Teroriziranje lastnih pristašev

Posl. Tavčar: Na seji skupščinske večine se je sklenilo, naj se od strani večine nihče ne udeležuje razprave v finančnem odseku in da ne sega v debato.

Posl. Mazovec: Da se ne vežejo otrobi!

Posl. Tavčar: Večina je dobila vezano maršruto. Opozicija naj govori karkoli, večina mora glasovati za vse, kar ji bo predloženo. Bolj pametno pa je bilo, da se je v finančnem odseku razpravljalo in da se tudi na današnji seji malo manj razgraja ter več razmišlja in pametno razpravlja. Več kot tipičen je sklep večine, naj se ne udeležuje stvarne debate in naj prehaja preko vseh

kritik s poraznim molkom. Ali se s takim razgrajanjem varuje dostojanstvo te zbornice?

Trgovina in obrt prezrti

Poročevalec je priznal, da tvori trgovina in obrt naši najvažnejši gospodarski panogi. A za ti panogi sta predvidena samo dva milijona, nadaljevalnemu šolstvu je namenjenih 275 tisoč Din. Trgovska in obrtna zbornica daje iz lastnih sredstev 150.000 Din, kar ni v nobenem razmerju s sredstvi, ki jih ima oblast na razpolago.

Posl. Tomazin: Torej vi se potegujete za obrt in trgovino?

Ljubljana naj samo plačuje

Posl. Tavčar: Da, mnogo mi je na tem ležeče, da dobimo kvalificirano delavstvo. Za podpiranje stanovanjske akcije je predvidenih le 750.000 Din, pri tem pa se nalaga komentarski davek na premož v znesku pol milijona Din. Ljubljansko mesto je prav slabo odrezalo in ne dobi tako rekoč nič, čeprav se steka baš iz Ljubljane ena tretjina vseh oblastnih dohodkov v oblastno blagajno.

V personalnem pogledu pripominja govornik, da se je lepo poskrbelo za tiste, ki se nahajajo v najozji okolici oblastnega odbora, dočim so plače delavstva, cestarjev in strežniškega osebja socialni škandal.

Snedene obljube SLS

Posl. Tavčar opozarja na to, kako je SLS nekaj črnila proti previsokim davščinam. Njeni voditelji so se opetovano svečano zaklinjali, da oblast ne bo uvajala novih bremen. Sedaj pa je SLS pozabila na te svoje obljube in se udnja hegemonizmu. Postala je bistvena del radikalne stranke. Posl. Mazovec: Živelj Srbi!

Narodna skupščina bo zopet odgodena

Radl praznika skupščina danes ni zasedala. — V ponedeljek bo predložen proračun, potem pa bo skupščina šla na božične počitnice.

— Beograd, 16. novembra. Radi krsne slave nekaterih vodilnih politikov vladne večine Narodna skupščina danes ni zasedala. V vladnih krogih se govori, da se bosta vršili samo še ena ali dve seji, nakar bo skupščina zopet za daljšo dobo odgodena, da bi mogel finančni odbor pripraviti državni proračun. Govori se celo, da bo skupščina morda že koncem tega meseca poslana na božične počitnice, ki bodo trajale naimanj do 20. januarja. Vlada namreč nima pripravljene nikakega gradiva.

Povratek kralja v Beograd

— Beograd, 16. novembra. Iz Pariza poročajo, da je kralj včeraj sprejel v daljši avdijenci francoskega zunanjega ministra Brianda, s katerim je imel dolgotrajen razgovor. Kralj in kraljica odpotujeta v ponedeljek iz Pariza in se bosta v torek vrnila v Beograd.

Beograjski dijaki na cesti

— Beograd, 16. novembra. Včeraj so dijaki, ki so nastanjeni v Dijaškem domu, (kraljeva ustanova), izročili rektoratu beograjske univerze spomenico, v kateri se pritožujejo nad slabo hrano in prosijo odpomoči. Mesto, da bi bila uvedena preiskava in da bi se ugotovila upravičenost pritožbe, je bila vsem dijakom, ki so podpisali spomenico, diana odpovedana hrana in stanovanje v domu. To postopanje merodajnih činiteljev je izzvalo v beograjski javnosti veliko razburjenje.

Nevarnost krize v Nemčiji odstranjena?

— Berlin, 16. novembra. Nevarnost vladne krize smatrajo v političnih krogih za odstranjeno. Glasovanje o socialističnem predlogu glede ustavitve gradnje križarke se bo vršilo danes popoldne. Demokrati so sklenili, da bodo glasovali proti predlogu, tako da bodo ostali socialisti v manjšini. S tem je odstranjena nevarnost demisijske obrambnega ministra, ki bi lahko dovedla ne samo do vladne, marveč tudi do predsedniške krize, ker se je Hindenburg popolnoma solidariziral z obrambnim ministrom. Socialisti pa očividno ne nameravajo izvajati konsekvenc, ker jim gre le za izpolnitev svojih volilnih obljub, da se bodo borili proti oboževanju.

Zaupnica Poincarejevi vladi

— Pariz, 16. novembra. Včeraj se je nova Poincarejeva vlada predstavila zbornici in senatu. V zbornici se je ves popoldne vršila debata o vladni deklaraciji, pozno zvečer pa je bila vladi s 330 proti 109 glasovom izražena zaupnica. Zbornica bo danes pričela s proračunsko razpravo.

Posl. Tavčar: Drago plačuje slovenski narod vaše politične zveze z radikalno stranko in s hegemonisti. Mesto enakopravnosti in enakosti uvaja SLS nova oblastna bremena, ki bodo morala uničiti našo zemljo in naše ljudstvo. Zato bomo glasovali proti proračunu.

Pogrešno finansiranje

Naslednji govornik je bil posl. Bukovec. Ostro je kritiziral postopanje oblastne skupščine, ki ga smatra za komedijo. Dolžnost poslancev je, da temeljito razpravljajo o proračunu. Treba je poslušati tudi kritiko in potem stvarno govoriti. Oblastni odbor se ni držal zakonskih določb o proračunu. Predložil ni sklepnega računa in odklonil je vsa pojasnila, preprečil tudi vsako kontrolo. Govornik nato stvarno kritizira financiranje samouprav, ki je pogrešno. Ljubljanska oblast si zaenkrat pomaga z državnimi dotacijami, ker je ministrski predsednik še dr. Korošec. Kaj pa bo, ko se veter obrne in Korošca ne bo več na tem mestu? Klerikalna večina je podala slovesno izjavo, da ne bo uvajala novih davkov, temveč da bo zahtevala od Beograda, naj odstopi del svojih dohodkov. Sedaj pa dela ravno nasprotno in uvaja 31 milijonov novih davkov.

Nadalje sta na dopoldanski seji govorila še oblastni odbornik dr. Milavec in socialistični poslanec Sitar, ki je kritiziral stanovanjsko akcijo oblastnega odbora v Trbovljah in enostransko podpiranje kmetijstva na račun drugih slojev. Pa tudi to podpiranje je urejeno tako, da imajo od njega v prvi vrsti korist veleposestniki, manj kmetije prav malo ali nič.

Po Sitarjevem govoru je predsednik seje prekinil ter napovedal navaljevanje za 16. uro.

Skupščinski odbori večinoma počivajo

ker se skrbno izogibajo vseh zakonskih predlogov in problemov, ki bi mogli izzvati konflikte v vladni večini. Saj ima g. Korošec kljub temu polne roke dela, da miri vsak dan se pojavljajoče spore. Finančni minister je danes izjavil novinarjem, da bo na ponedeljkovi seji predložil skupščini proračun, nakar bodo seje odgodene. Jutri bo sprejel novinarje in jim podal obširnejši ekspozé o sestavi proračuna in posameznih važnejših postavkah.

Seja vodstva KDK

Zagreb, 16. novembra. Včeraj se je v sabornici vršila običajna seja vodstva KDK. Na seji se je razpravljalo o sedanjem političnem položaju ter sklepano o nadaljni akciji med narodom. Med drugim je bilo sklenjeno, da se 2. decembra priredi zborovanje KDK v Pakracu, 9. decembra dopoldne v Virovitici in popoldne v Slatini, 16. decembra v Brodu na Savi in 30. decembra v Banjaluki.

Proračun zagrebške oblasti predložen v potrditev

— Zagreb, 17. novembra. V sredo je bil izročen velikemu županu v potrditev proračun zagrebške oblastne samouprave za leto 1929. — Na zadnji seji zagrebškega oblastnega odbora je bila votirana vsota 10 tisoč dinarjev kot podpora obožnemu domu za prehrano siromakov mesta Zagreba preko zime.

Žrebanje drž. razredne loterije

Združna hranilnica d. o. z. v Ljubljani javlja, da so bili danes dopoldne izžrebani sledeči večji dobitki:

30.000 Din št. 119.974.
20.000 Din št. 44.552.
4000 Din št. 43369, 63.502.
2000 Din št. 673, 5305, 5818, 6274, 7129, 7334, 7969, 12.026, 12.348, 13.252, 14.504, 15.822, 22.905, 25.531, 27.127, 30.523, 32.645, 33.579, 38.976, 46.885, 48.835, 49.181, 50.856, 52.536, 54.212, 56.884, 62.430, 64.030, 65.237, 67.259, 67.388, 68.665, 71.091, 71.771, 71.949, 75.212, 76.135, 79.291, 79.414, 81.911, 82.937, 83.221, 86.534, 91.039, 91.472, 91.646, 93.179, 93.342, 93.758, 109.187, 109.422, 110.330, 112.111, 115.254, 115.353, 122.265, 46.791, 95.091, 97.150, 99.858.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 0—22.8575, Berlin 13.55 — 13.58 (13.565), Bruselj 0—7.9122, Budimpešta 0—9.9282 — 8.015 (8.00), London 275.68 — 276.48 (276.08), Pariz 0—222.48, Praga 168.37 — 169.17 (168.77), Trst 297.25 — 299.25 (298.25).
Efekti: Celjska posojilnica 158—0, Ljubljanska kredita 128—0, Pražedionca 920—0, Kreditni zavod 175—0, Veveč 110—0, Stavba na 56—0, Šešir 106—0, Ruše 260—280

Žalostna slika korupcije v naši upravi

Pred beograjskim sodiščem se obravnava te dni nova umazana korupcijska afera. — Pustolovec v vlogi novinarja in političnega zaupnika.

Razprava proti defraudantom Alajbegoviću in Mareku v Sarajevu je vzbudila pozornost vse naše javnosti. Včerajšnja razprava je zopet odkrila korupcijske afeze v naši prestolici. Razkrinkala je pred vsem korupcijo nekaterih beograjskih političnih faktorjev, korupcijske metode beograjske žurnalistike ter splošen kaos v naši upravi.

Na včerajšnji razpravi proti Alajbegoviću so namreč prečitani izjavo bivšega urednika lista «Balkan», ki opisuje Alajbegovičeve poverbe in zgodovino njegove karijere. Kako je namreč Alajbegović postal iz navadnega pustolovca ugleden in spoštovan mož. Urednik «Balkana» Svetolik Savić je izjavil, da je bil Alajbegović njegova zaupna oseba in da je njegova zaslug, da je Alajbegović postal dopisnik «Balkana» in informator o sarajevski politični situaciji, čeprav Alajbegović ni imel nikakršnih sposobnosti ne za dopisnika, ne za političnega zaupnika, ker je bil navaden pustolovec. Takrat je «Balkan» igral v beograjskih političnih krogih odlično vlogo. Posebno velik vpliv je imel na beograjsko čaršijo. Da bi se Alajbegović še bolj uveljavil, mu je dal Savić brezplačno železniško novinarsko legitimacijo, čeprav ni bil novinar. Savić je Alajbegoviča celo predstavil Pašiču, s katerim je ta večkrat konferiral. Nadalje navaja Savić v svoji obtožbi, da je dal Alajbegoviću po 20 do 30 tisoč Din, ni pa navedel s kakšnim namenom mu jih je dal. Savić nadalje pravi, da je nabavil Alajbegoviću vse instrumente za orkester društva «Osman Džikić». Razen tega mu je dal po 7 do 8 tisoč Din mesečno za to

društvo in je nabavil tudi brezplačno uniforme za godbo. Alajbegoviću je pa kupil avtomobil znamke «Ford» in kolo. Tako je Savić povzdignil Alajbegoviča od pustolovca do vplivne osebnosti. Alajbegović je bil v tesnih stikih s sarajevskim velikim županom Nikoličem in sedanjim velikim županom v Mostaru dr. Hasanbegovićem. Veliko vlogo je igral zlasti v oddelku za prehrano.

Na včerajšnji razpravi je bil zaslišan tudi nadsvetnik Barić, ki je podal naravnost porazno sliko naše administracije. Izjavil je, da je ob nastopu službe našel vse poslovne knjige v največjem neredu, ker pa ni bil strokovnjak v tem, ni mogel ničesar ukreniti, da bi jih uredil. Razen tega se je bal Alajbegoviča, ker je vedel, da ima odlične zveze z Beogradom. Alajbegović sploh ni ničesar delal v svojem oddelku, temveč se je samo vozil iz Sarajeva v Beograd in nazaj ter prvega vsakega meseca prišel po plačo. Nadalje je Barić izjavil, da je Marek dvigal na čke po 20 in 30 tisoč Din. Priznal je tudi, da je te čke podpisoval, Marek in Alajbegović sta pa ponarejala na njih številke tako, da sta naredila na primer iz 5 tisoč Din 50 tisoč Din, s tem, da sta enostavno pripisala ničlo. Tako sta dvignila velike vsote in Barić meni, da sta ogoljufala državo za nad 1 milijon Din.

Včerajšnja razprava proti Alajbegoviću in Mareku je torej odkrila strašno korupcijo v naši administraciji in popolno moralno propalost nekaterih naših «narodnih» zastopnikov in novinarjev v Beogradu, ki so pomagali raznim pustolovcem in zločincem do vplivnih in uglednih mest.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Gospodski vlomilci. — Dete, ki je moralo umreti. — General se je izgubil. — Dunajski Moric in Slovenski Rasputin.

Nedavno smo poročali, da je orožništvo v Vrbovcu aretiralo več vlomilcev in jih je vtaknilo v zagrebške zapore. V Zagreb so jih poslali zato, ker so tudi tam izvršili več drznih vlovov. Po policijski preiskavi so vtaknili v zagrebške zapore Petra Pucerina, 18 letnega zidarja iz Popovače, Bega Hrnčiča, 33 letnega delavca iz Prijedora, Magda Glavina ter Josipa in Slavko Knoblar iz Duge Rese, ki sta brez poklica in stalnega bivališča. Orožniki so jih ujeti pri vlovu v trgovino Frdriha Hiršla v Vrbovcu. Z njimi je bil aretiran tudi šofer Avgust Škerlec. Šofer je izjavil, da so ga nekega večera vlomilci naprosili na zagrebškem kolidvoru, naj jih odpelje v Vrbovec. Ko so vlomilci dospeli proti večeru v Vrbovec, je ostal šofer z Glavino v neki gostilni, ostali so pa izginili. Šofer je izjavil, da ni slutil, da so njegovi gostje vlomilci. Policija je šoferja po zaslišanju takoj izpustila. Ker se v lom v Vrbovcu ni posrečil in je Pucerin priznal orožnikom, da stanujejo v Zagrebu njegovi pajdaši Dragotin in Ljuba Gorupić in Mara ter Slava Sović ter Josip Knoblar, s katerimi je izvršil že več vlovov, je orožništvo poslalo vlomilce v Zagreb, kjer se vrši proti njim nadaljna preiskava. Vlomilcem so dokazal dosedaj že več vlovov in tatvin v Zagrebu. Zdi se pa, da je ta nevarna vlomilska tolpa krada tudi v okolici Popovače, Jastrebarskega in Siska.

Pred nekaj dnevi se je pripetilo, da je v Zagrebu moralo umreti neko dete, ker v bolnici ni bilo prostora, da bi ga sprejeli na lečenje. Siromašno dete je moralo umreti po dvodnevnih mukah. Na Knežji stanuje delavec Gjuro Oreškovič v sobici, ki je obenem kuhinja in v kateri je štedilnik. Delavec živi z ženo in tremi otroci, od katerih je bil Gjuro najmlajši. Star je bil komaj 13 mesecev. Po nesrečnem naključju so malega Gjuro namreč polili z vrelo vodo. Ko je bila mati na dvorišču, so se otroci zbrali okoli štedilnika. Najstarejši sin se je vzel in zagrabil za lonec z vrelo vodo ter ga prevrnil. Krop se je razlil po nesrečnem detetu, ki je od bolečin zakričalo in se onesvestilo. Mati ga je takoj odnesla v dečiji ambulato, od koder so jo poslali v bolnico. V bolnici so pa nesrečni materi odgovorili, da nimajo prostora. Mati je morala z napol mrtvim detetom domov. Mali Gjuro je po silnih mukah doma umrl. Ta primer priča o žalostnih razmerah v naših bolnicah. Zaradi pomanjkanja prostora morajo siromašni ljudje umirati doma brez zdravniške pomoči.

V neki zagrebški bolnici se je zdravil predlanski sinček nekega našega generala. Po ozdravljenju so dečka odpustili iz bolnice. General, ki je poslal bolnega sina v bolnico, pa ni poravnal vsega računa, ker je bil med tem premeščen baje v Beograd. Uprava bolnice se je zato obrnila najprvo na domovinsko občino dotičnega generala, da bi zvedela njegov naslov. Občina v Srbiji je odgovorila, da general stalno biva v Beogradu in da je tudi tja pristojen. Beograjska občina je pa odgovorila, da general ne biva v Beogradu. Ko je bolnica poslala v Beograd točen opis in naslov generala, je beograjska občina odgovorila, da generala ni med

prebivalci, popisanimi 1. 1910 pri ljudskem štetju in da ga tudi ni v imeniku občanov. Ko je bolnica ponovno poslala podrobne podatke o generalu beograjski občini, je ta enostavno odgovorila, da generala ni mogoče najti. V naši državi je vse mogoče in tako se je tudi general izgubil. Zdi se pa, da bi bilo dobro, če bi naše oblasti imele v evidenci tudi državotvorne elemente, kar bi se zgodilo, če bi nekoliko manj pazile na takozvane «protidržavne» elemente. Za beograjsko občino je merodajen popis prebivalcev iz 1. 1910. Kogar ni v tem popisu, ga kratkoma ne poznajo. Seveda so pa na drugi strani v popisu mnogi, ki jih v resnici ni več med živimi.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejšel

Pod naslovom »Südslawische Miniaturen« prinaša dunajska »Neue Freie Presse« izpod peresa nekega Maksima Mrzljaka Dvorskega serijo slik in peripetij iz Jugoslavije, med drugim prav drastično pretirano poročilo o slovenskem Rasputinu Jurju Zdešarju. Po poklicu, da je bil Jurij Zdešar berar iz Ljubljane. Toda ne priprist berar, zakaj berarjenje je bilo samo njegov stranski poklic. V resnici je bil svetnik. Potoval je od vasi do vasi po Sloveniji, najzadnejšem in najklerikalnejšem delu Jugoslavije in oznanjal božje kraljestvo Antikrista. Kajti pokvarjenost človeštva je dosegla višek in izpolnilo se je, kar je bilo zapisano. »Gorje! gorje!« je stokal novi svetnik po slovenskih vaseh in tresli so se ubogi seljaki pred božjo jezo. Zlasti na ženske je imel Zdešar velik vpliv in te so ga vedno bogato obdarovale, da je molil za zveličanje njihovih duš. Svetnik je znal svojo igro izborni igrati in je storil vse, kar se je le dalo. Cele ure je molil kleče v blatu na dvoriščih ali na mrzlem tlu. Njegov obraz je bil zamaknjen in obrnjen proti vzhodu, mož je neprestano molil. Toda to še ni bilo dovolj za ublažitev božje jeze. Tudi grešniki so morali delati pokoro s tem, da so se bičali. Svetnik je baje verne ovčice tudi pretepal, da jih je očistil grehov. Pred dnevi je bil svetnik v Ljubljani aretiran radi suma umora. V nekem gozdu so našli strahotivo razmesarjeno truplo neke vdove Jere Severjeve. Ta je bila popolnoma pod berarčevim vplivom. Z njim je včasih prečula cele noči v molitvi samozatajevanju in bičanju.

Pred tedni je prišel berar zopet k nji, jo pozval, naj si obleče najlepšo obleko in zginit je ž njo. Sedaj je berar osumljen umora. Trdovratno zanika, da bi vdovo poznal in govori samo o božjem poslanstvu. — Tako dunajska »Preša«, čije dopisnik se je z resnico hudo sprl.

Volitve v SSLU

Današnji »Slovenec« prinaša pod tem naslovom akademski omladinski poziv, ki pa je v diametralnem nasprotju z njihovim delom, in zlasti še z delom njihovih pokroviteljev. Klerikalci se motijo, če mislijo, da bodo preslepili kogarkoli od onih, ki so se pred par dnevi imeli priliko videti ali pa celo občutiti penderke Koroščeve policije na hrbtih akademikov. Penderk je tista »življenska moč katoliških idej, ki bodo osvobodile (!) človeštvo.« Če bi klerikalni akademiki mislili iskreno, bi morali svoj današnji poziv nasloviti na g. predsednika vlade in mu energično povedati, da »katoliška« omladina »odklanja nasilje pesti.« Tako pa je vsakomur jasno, da klerikalci iščejo nasilja tam, kjer ga ni. To v danes vsak trezen človek, ki je že dovoljno spoznal klerikalno spoštovanje osebne svobode, klerikalno resničoljubje in krščansko ljubezen. Običajno predvolilno fraziranje klerikalcev vzbuja le posmeh resnih ljudi.

To naj imajo klerikalci pred očmi, da razen tiste zagrizene stotine klerikalnih priganjačev za klerikalni penderk ne bo nihče glasoval, temveč, da bomo vsi kot en mož jutri oddali svoj glas za edino listo, ki predstavlja pravo svobodo, resnico in skrb za vsakega študenta, to je za

LISTO ENOTNE NAPREDNE OMLADINE (LISTA »C«)
Neorganiziran volilec.

Pred izbore

Refleksije o izborni situaciji na Univerzi. Ovih dana će se vršiti izbori za SSLU. Sva naša akademska omladina je v punom radu za pobedu svoga pravca. Sve liste su objavljene. Počinje agitacija, borbeni i bez obzira. Stoga smatramo za potrebno izneti nekoliko principielnih pogleda na današnju predizbornu situaciju.

I ovom prilikom se sudaraju u neumitnoj borbi dve orijentacije. S jedne strane naprednjaci, s druge klerikalci. Naprednjake od klerikalaca dele diametralno suprotna načela. Mi smatramo, da društveni život mora biti organiziran na svetovnom pogledu, t. j. na pogledu potpunog samoopredeljenja misli i akcije, nikako pod patronažom duhovštine. Mi ne priznajemo nikomur, ni katoličkoj ni pravoslavnoj duhovštini, da utiče na naše kulturno obrazovanje u svrhu naopakog uniformisanja misli i takovih misli o pogledima na svet, na društvene i nacionalno-političke poglede, koji se mogu nazvati samo rečju hipokrizija. Hoćemo da se slobodno orijentiramo u duhu liberalizma, t. j. u duhu prave i neprikosnovene demokracije, jer smo mi učenici Strossmajera, Cankara i Škerlića.

Mi — Srpska, Hrvatska i Slovenačka — omladina smo duhovno ujedinjeni. Za nas nema plemenskih i kulturnih razlika, jer smo mi izgradjeni Jugosloveni.

Univerzitet smatramo za žarišče nauke i najviše kulture. Želimo na svom univerzitetu biti slobodni u izražanju svoje misli i u manifestiranju svoje nacionalne svesti te ne dozvoljavamo nikome da ograničava našu slobodu misli, zboru i dogovora. Na politiku gledamo s višeg stanovišta. Pod politikom ne smatramo službu ovom ili onom, mi u politici gledamo pokrete svodašnjeg javnog spoliašnjeg i umetrajšnjeg života, koji se odražava kroz dnevnu političku situaciju. Ne služimo svojim vodjama, nego zajedničkoj ideologiji te kao takovi možemo biti samo korektiv, da se ide k boljem, naprednijem i dostojanstvenijem putu naše nacionalne i državne budućnosti.

Naš naprednjački progna je izradjen jasno i dobro je poznat svakome. Naša nacionalna ideologija, naši pogledi na svet, na kulturno orijentisanje, na politiku, na ekonomska pitanja; sve je to tako jasno i poznano svakome, koji živi u sferi evropske civilizacije. Stoga se nije niko kadar boriti sa našom ideologijom, nego napada na pojedince. I mi vrlo često vidjamo, da onda, kada smo mi počeli s svojim prvim argumentima da onda na nas reagiraju sa poslednjim argumentima instinktivne podsvesti.

Pod ovim principima stupamo u borbu za održanje napredne orijentacije naše Univerze. Uvereni smo, da i ovih izbora može odneti apsolutnu pobedu jedino: »Lista enotne napredne omladine«.

Mi u SSLU ne želimo politizirati jer su naši osnovni principi na narod i državu izgradjeni. Želimo raditi, onako kako to doklikuje naprednoj omladini, raditi na podizanju naše zajedničke kulture, raditi u ime i na korist akademske omladine.

I z tih razloga kupimo svoje redove u čvrste i nepokolebive falange. U doba kada dozvoljene i nedozvoljene agitacijske parole kulminiraju, stupamo u borbu i stavljamo svakome do znanja: pardona ne tražimo, ali pardona nikome dati nećemo.

Rad. Z. Nedeljković, cand. iuris.

Službene objave LHP-a. (Iz seje u. o. dne 15. nov.) ASK Primorje se kaznuje z Din 100.— po \$51 kaz, prav. radi rediteljske službe dne 21. oktobra. — Vsi klubi se opozarjajo, da morajo imeti odselej igralke na javnih tekmah igralske izkaznice, katere morajo na zahtevo pokazati sodniku. (\$ 9 občega prav.) — Z ozirom na predstoječo glavno skupščino JHS-a se opozarjajo vsi klubi na \$ 8. odstavek 6. sav. pravilj. — Vse sodnike se opozarja na savezni sklep, glasom katerega ne smejo postavljati na igrških, kjer so goli opremljeni z mrežami, got-sodnikov. — Tajnika.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 16. novembra.

Policija je v zvezi z demonstracijami v Ljubljani aretirala celo vrsto omladincev. Najprvo je aretirala več demonstrantov, ki so bili baje direktno zasajeni pri demonstracijah, v terek in sredo pa je z aretacijami nadaljevala, ker so se razširile vesti, da so bili komunisti inicijatorji in povzročitelji demonstracij in da so zlasti oni izvršili napad na policijo na Miklošičevi cesti. Zato je policija znova začela preganjati komuniste in je zlasti v Vodmatu in na Selu, kjer so komunisti baje tudi v terek zvečer priredili demonstracije, odredila obširno preiskavo. Samo v Vodmatu je bilo aretiranih okoli 10 komunistov. O teh aretacijah pa policija neče dati nobenih informacij. Zdi se, da hoče policija komuniste kompromitirati.

Včeraj je prispel iz Beograda inšpektor ministrstva notranjih del Janovanvič, ki bo vodil preiskavo o demonstracijah.

Lizol je bil in bo pri ženskah vedno v časteh. Včeraj je zopet segla neka samomorilna kandidatinja po lizolu. Bila je to 19letna Olga B., stanujoča na Frankopanski cesti. Včeraj popoldne jo je našel njen sosed, ko se je doma zvijala v silnih bolečinah, a kraj nje je ležala steklenička lizola. Sosed je takoj obvestil rešilno postajo, ki je že nezavestno mladenko prepeljal v bolnico. Olga je zapustila dve pismi, v katerih navaja motiv poskušene samomora. Baje njena maheha z njo ni lepo ravnila. V bolnici so Olgi izprali želodec in je sedaj že izven nevarnosti.

V Ljubljani posluje že del časa dobro in spretno organizirana vlomilska tolpa, ki se je specializirala na stanovanjske vlome in kateri policija ne more do živega. Ze včeraj smo poročali o vlovu, ki je bil izvršen v podstrešno sobo neke natakariče v gostilni pri »Levuc. Sličen vlov je bil sinoči izvršen v podstrešno sobo na Vidovdanski cesti št. 1. Vlomilec je vrata siloma odprl, premetal je v dveh sobah vse, toda odnesel ni ničesar. Zdi se, da je iskal denarja, ker ga pa ni našel, je odšel z dolgim nosom.

Sinoči okoli 19.30 je čul nadpremišak Ivan Gruden stokanje iz nekega vagona. V službenem vozu je našel težko ranjenega delavca Josipa Bertruda, ki je imel globoko in zevajočo rano na glavi. Bertruda so morali prepeljati v bolnico. Kdo ga je napadel in zakaj, ni znano, ni pa izključeno, da se je Bertrud sam poškodoval.

Včeraj je bilo v Rožni dolini z dvorišča hiše odpeljano kolo Aleksandru Koziču. Kolo je bilo vredno 1800 Din. — Samski delavci Mariji Markovič je nekdo iz garderobe tovarne »Saturnus« odnesel plašč, vreden 400 Din.

V ljubljansko bolnico so danes pripeljali težko poškodovanega 32letnega delavca Alojzija Kotarja iz Moravj pri Litiji, na katerega se je med sekanjem podrla drevo. — V Vižmarjih so včeraj popoldne stavbinski delavci pretepli zidarja Marka Špolarja tako, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Prosveta Ljubljanska opera

Puccini: Tosca.

Ne le knjige, tudi opere imajo čudne usode. Ko se je pojavila Puccinijeva »Tosca« na odrih, so bili razni kritiki ogorčeni nad nezasišano brutalnostjo dejanja in glasbe; ko je prišla na današnji dvorni oder, so protestirali razne nadvojvodkine in nadvojvode, a sekundarno jim je malone vse desničarsko novinstvo; ko pa smo jo uprizorili v Ljubljani, so jo ostro obsojali celo po vplivnih sodnih kot »nagravnost, kakršno si more dovoliti le intendant brez okusa«. Ali »Tosca« je pri publikii zmazala kakor malokateri opera. Ze pred prvotom je imela po svetu skoro največ prizoritev, po prevratu pa jo lahko čujemo vsak čas po radiju s severa in juga, vzhoda in zahoda. Na našem odru je od sezone 1920 stalno na repertoarju, slišali smo že dolgo vrsto raznih Tosk, Scarpieev in Cavaradosijev, a publika se je ne naveliča. In hitro forsirano ogorčevanje snobov in nežnočutih nadestetikov je potihnilo. Tudi v Ljubljani. Celo današnja uprava je sprejela »nagravnost« Tosko zopet na repertoar. Tempora mutantur... In sinočnja publika je bila zopet navdušena. Naslovno partijo je pela ga. Vilfan Kunčeva prvič, žal, v nemškem jeziku. Poznalo se je, da v partiji niti pevski niti v igri še ni povsem doma, ker v intonaciji ni čisto gotova, a v igri takisto ne. Niti največji umetnik ni na premieri brez nervoznosti in treme. Toda za svoj prvi nastop je bila vendarle odlična in ji gre vse priznanje. Njen glas je eden najkrasnejših, kar smo jih slišali, njeno odajanje, fraziranje mojstrsko, njen spev poln čustva, njena igra ob vsi preprostosti vedno iskrena in naravna. Za svojo molitev je zela prisrčno priznanje. Ko izdela še nekaj detajlov, popolni izgovor teksta, dovrši igro, bo njena Tosca ena najboljših.

Scarpia je bil g. Primožič, impozanten, efektan in vseskozi gotov. Njegov glas je donel zmogovito in ne le dramske, nego tudi hirske točke je prinašal izvrstno. V igri, zlasti II. del, pa bi si želel manje brutalnosti, a več finosti popolnega kavalerija. Rekviziterju nujno priporočam, da položi na jedilno mizo dve brisači: zakaj mučno je gledati, da si Scarpia z eno samo briše usta in roke (g. Holodkov si je lani brisal še čelo), a z isto brisačo tudi čelo za Tosco. To je malenkost, ki jo opažajo z nevoljo le te — tulci občutljivejšje civilizacije... Cavaradosija je pel prvič g. Marček in sicer kakor g. Primožič v hrvaščini. Dokazal je, o čemer so po njegovem »Dažborju« nekateri že dvomili, da ima probujen materijal in prav lep glas. Takoj za prvo igro pred sliko je žel odkritično aplavz: »Victoria!« v II. del. je podal imenitno in tudi v III. del. se je držal prav dobro. Vobče kaže veliko inteligenco v spevu in igri; treba mu je pač le še šolanja in večje na odru. V tej partiji je dosegel neoporečen uspeh, ki naj mu da poguma za vztrajno nadaljnje delo na sebi.

Cerkvenika je podajal z grotesknim humorjem g. Betetto in zopet zelo ugaljal. Prav dober je bil konzul g. Janko in Spoletta g. Mohorič. V splošnem torej prav lepa predstava. Dirigent je bil g. Neftal, ki je imel skrbno izvežban orkester. Fr. G.

Mozart: »Carobna piščal«. V soboto dne 17. t. m. se poje v ljubljanski operi za abonente reda B. Mozartova klasična opera »Carobna piščal« v režiji in pod vodstvom opernega ravnatelja g. Mirka Poliča. Zasedba je sledeča: Kraljico noči poje ga. Popovičeva, hčerko Pamina — gđa. Majdičeva, vlogo treh dam poje ga. Poličeva, ga. Thierry-Kavčnikova in ga. Medvedova, dečke pa ga. Ribičeva, gđc. Ramšakova in gđc. Spasnova. Sarastro je g. Betetto, Tamino je g. Banovec, Papageno je g. Janko, Papagena ga. Poličeva, zamorec Monostates je g. Mohorič. Ostale vloge poje g. Rus, Pavlič, Škula in Jelnikar. Nova inscenacija je po osnutkih akademičnega slikarja prof. Ivana Vavpotiča, Prepričani smo, da bo prelepa Mozartova glasba privabila v gledališče vse polno oboževalteljev klasične muzike.

Nedelja v ljubljanskem gledališču. V operi se poje v nedeljo popoldne ob treh Nedbalova opereta »Poljska kri«, ki se odlikuje po izredno lepi glashi, polni slovanškega kolorita. Predstava se daje pri znižanih opernih cenah.

V soboto 17. t. m. zvečer ob osmih se ponovi v drami splošno priljubljeni »Dobri vojak Svejk« v scenično spremenjeni in lokalizirani obliki. Glavno vlogo igra g. Cesar, režijo ima g. prof. Šest.

V nedeljo popoldne ob treh se bo ponovila ljubka živalska pravljica »Modri ostček Miško«. Igra vzbuja pri mladem občinstvu vedno mnogo smeha in veselja. Režija: g. prof. Šest, glasbene točke: g. Balatka.

»Krog s kredo«. V nedeljo zvečer je na sporedu po daljšem presledku zopet Klavbundova kitajska bajka »Krog s kredo« v Zupančičevem prevodu. To pesniško delo žanje zaradi svojega eksotičnega okolja in napete vsebine vedno nedeljno zanimanje in odobravanje. Godbo je komponiral gosp. Balatka, režijo pa ima g. Ciril Debevec.

Na sinfoničnem koncertu muzike dravske divizijske oblasti, ki se vrši v ponedeljek dne 19. t. m. v unioinski dvorani, sodeluje pianistka Jadviga Poženolova. Mlada umetnica je po absolviranem ljubljanskem konservatoriju nadaljevala svoje študije v Parizu pri znameniti francoski pianistki Blanche Selva. Gđc. Poženolova je koncertna pianistka v pravem najčistejšem pomenu besede. Njene tehnične spretnosti so tako visoke, da obvlada vse težkoče, ki jih stavi posameznikom skladatelji na izvajajočega umetnika. Njena globoka interpretacija pa ji omogoča, da poda vsako skladbo v najpopolnejšem izvajanju. Na tem koncertu igra C. Franckove sinfonične varijacije za klavir in orkester. Predprodaja v Matični knjigarni.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Petek, 16. novembra 1928; katoličani: Otmar, Ivan; pravoslavni: 3. novembra, Ob hr. c. Dž.

DANASJNE PRIREDITVE.

Drama: »Tajna dolgega življenja«. Opera: »Boccaccio. D. Kino Matica: »Saksophon Suzie«. Kino Ideal: »Zena«.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hočvar, Spodnja Šiška.

Bernhard Shaw in Madžari

Madžari imajo letos smolo. Najprej si jih je pošteno privoščil francoski kralj parfumov Coty, a še bolj jih je nedavno napadel slavni angleški dramatik in pisatelj Bernhard Shaw. Ob proslavi desetletnice Češkoslovaške republike je namreč silovito dramatik poslal češkemu pesniku Karlu Čapku pismo, v katerem je ostro kritiziral madžarsko znanjo politiko.

Madžarom to seveda ni bilo po volji in sklenili so osvetiti se Shawu, kakor so se Cotyju. Začeli so bojkotirati vsa dela slavnega angleškega dramatika. Toda Shaw se za to ni dosti zmenil. Madžarom pa njegovo vedenje ni šlo v glavo in zato so se te dni obrnili na pisatelja samega in ga vprašali, če je pismo, ki ga je pisal Karlu Čapku, res avtentično.

Shaw se ni dal ugnati in poslal je v Budimpešto pismo, ki je Madžare še bolj razkačilo. Izjavil je, da je pismo, ki ga je poslal Čapku avtentično in da si je dobro premislil, predno ga je napisal. On sicer ni sodeloval pri tripartitski pogodbi in tudi ni prizadet, toda ta pogodba se mu zdi koček papirja, kar velja po njegovem mnenju tudi za druge mirovne pogodbe.

Madžarski listi so te dni objavili pisateljev odgovor in navedli tudi vsebino pisma, s katerim je odgovoril. Shaw pravi, da bo vsak Madžar, ki pride izpod vlade prezidenta Masaryka pod Horthyjev režim, izpolnitev svojih nacionalnih težni in aspiracij plačal z občutno omejitvijo osebne svobode. Shaw sam je Irec in živi na Angleškem. Vsi evropski identitisti naj se zavedajo, da inozemstvo odobrava njihove skomine po gotovih pokrajinah samo, če lahko prebivalstvu teh pokrajin nudijo kai boljšega kot je pravica vihteti narodno zastavo, biti od policije v nacionalni uniformi zastopavljen in čitati romane, ki povečujejo nacionalizem in fevdalizem, Razmejitve Evrope je zelo težaven problem. Nemogoče je potegniti mejo, ki bi popolnoma odgovarjala etnografičnim zahtevam.

Odgovor je učinkoval na Madžare porazno. Madžarski listi zdaj pišejo, da Shawu ni zameriti, ker je najbrž slabo informiran.

15 ur med morskimi psi

Berlin, 14. novembra g. Ladjski kuharski vajenec Alfred Spitz je padel s krova nemškega parnika »Reinfeld« na vožnji v Indijo v morje. Dečka je po 15 urah našel in vzel na krov italjskega parnika »Liane«, ki je plul v Kalkuto. Nemška se je zgodila v zahtvu Aden, ki mrgoli morskimi psom. Kapitane se ni mogel načuditi, kako je deček med številnimi morskimi psi ušel sicer neizbežni smrti. V Kalkuti so dečka izročili zopet na krov nemškega parnika, kjer so ga pogrešili šele drugo jutro po nesreči.

Dnevne vesti.

— **Smrt odličnega industrijalca.** V sredo zjutraj je umrl v svojem gradu v Senju predsednik Jadranske plovidbe in član nadzornega odbora Prve hrvatske štedionice g. Ladišlav Krajač. Z njim leže v grob eden najmarkantnejših predstavnikov starejše hrvatske gospodarske generacije. Pokojni je bil rojen l. 1857 v Senju. Doprinesel je v inozemstvu komercialno šolo in l. 1871 je ustanovil njegov oče Prvo hrvatsko pomorsko parobrodarsko društvo, ki je bilo takrat prvo te vrste na gornjem Jadranu. Pokojni je bil več let član hrvatskega sabora in župan mesta Senja. Njegovemu prizadevanju se je zahvaliti, da je bila ustanovljena l. 1891 parobrodna družba »Ungaro-Croatia«, ki se je po prevratu peljala z Reke na Sušak pod imenom Jadranska plovidba. Za zasluge na polju našega pomorstva je bil Krajač odlikovan z redom sv. Save II. stopnje. Mir prahu njegovemu!

— **Zaostala invalidnina.** Finančni minister je sklenil izplačati iz novega posojila poleg drugih letičnih doložov tudi vso zaostalo invalidnino, ki znaša 9 milijonov Din. Na zahtevo finančnega ministra je poslalo ministrstvo socijalne politike vsem sreskim finančnim upravam okoliščino, v kateri jim naroča, naj pošljejo do 25. tm. točne podatke, koliko dolgujejo invalidi. Vsi oblastni odbori invalidskih organizacij naj poskrbe, da bodo sreske finančne uprave invalidom izplačale zaostale prispevke. O tem je treba obvestiti ministrstvo socijalne politike do 25. tm. Poznejša poročila se ne bodo upoštevala in dotičnim finančnim upravam ne bo odobren kredit za izplačilo zaostale invalidnine.

— **Državni strokovni izpit zdravnikov** za prestop iz pripravljane v pomožno skupino se bo vršil 18. decembra v Higijenskem zavodu s šolo za narodno zdravje v Zagrebu. Prijave naj se predložijo najkasneje do 5. decembra Higijenskem zavodu. Predsednik izpraševalne komisije je dr. Katičič.

— **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« št. 107 z dne 15. tm. objavlja uredbno o organizaciji finančne stroke in službe finančnega upravnega obkupa.

— **Češkoslovaški učitelji našim slepcem.** Inspektor češkoslovaškega prosvetnega ministrstva Zeman je poslal ravnatelju zavoda za slepce v Zemunu Ramatanoviću pismo, v katerem mu sporoča, da je bil na Češkoslovaškem ustanovljen Ramatanovićev fond, ki bo podpiral zavod za slepce v Zemunu. Fond so ustanovili češkoslovaški učitelji, ki so se lani na ekscurziji po Jugoslaviji osebnopripravičali o Ramatanovićevih zaslugah za slepce.

— **Novi telefonski centrali.** 10. t. m. sta bili odprti dve novi telefonski centrali, prva pri pošti Dob pri Domžalah, druga pri pošti Lukovica.

— **Osebnost vest.** Odlikovan je bil te dni g. Peter Kette, vodja policijske ekspoziture na Bledu, za zasluge napram kraljevskemu domu z zlato medaljo s krono I. stopnje. To je za njegovo četrti odlikovanje za njegovo vestno delovanje v državnih službah.

— **Gostilničarji proti novim davščinam.** Zveza gostilničarskih združenj za ljubljansko oblast v Ljubljani je imela v četrtek dne 15. novembra 1928 plenarno sejo zveznega odbora, ki je bila polnoštevilno zastopana po načelnikih 31 gostilničarskih združenj. Glavni predmet razprav je bil poročilo o odredbah oblastne skupščine za zopetno povišanje davščin in s tem podražanje plač, posebno vina. Zastopniki vseh združenj, ki so tolmачili mnenje in ogorčenje vsega gostilničarstva, so izražali ogorčenje nad oblastveno metodo, da leto za letom razmišlja in razpravlja samo o otežkočevanju in obremenjevanju obrtnih slojev osebno pa gostilničarstva, ki že od samih taks, doklad in davščin nikamor ne more. Tajništvo Zveze je poročalo o protestih, ki jih je po zaznanju oblastnih odredb podalo predsedstvo oblastnega odbora, posameznim klubom in merodajnim korporacijam. Razburjenje je rastlo od točke do točke, ter so delegati soglasno zahtevali, da se skliče na četrtek, dne 22. novembra t. l. ob 10. dopoldne v dvorano Mestnega doma v Ljubljani protestni shod vsega gostilničarstva ljubljanske oblasti, ki kateremu je pozvati tudi oblastne poslane, vinogradnike, in bo imelo pristop tudi širše občinstvo, da izrazi in dokumentira svojo nevoljo proti vsakemu takemu umetnemu podražanju življenjskih predmetov in povišanju davščin na obrtne panoge. Tozadevni sklepi se bodo podali finančnemu ministru z zahtevo, da prepreči vsako zvišanje dosedanjih že itak gorostasnih bremen oblastne skupščine.

— **Poljska odpotova v Nemčijo.** Beograjska »Politika« poroča, da je strokovni učitelj v Celju g. Poljsak, ki je dvignil v naši javnosti toliko prahu s svojo metodo lečenja raka, odpotova v Nemčijo. Poljska mu je baje nameravala odvzeti potni list za Ameriko, toda Poljsak jo je prehitel in odpotova v Nemčijo. Proti Poljsaku je baje vložena pred celjskim sodiščem tožba, češ da se nekateri bolniki postali žrtve njegovega lečenja. Zato, da je pravčasno odpotova v inozemstvo. Baje bo v Nemčiji nadaljeval lečenje raka z nekim nemškim zdravnikom, ki ga je posejeli v Mariboru. Dopsnik »Politike« se je obrnil na Poljsakovo soprogo, ki mu je izjavila, da je dobil mož od nemških kemikov ponudbo, naj pride v Nemčijo, kjer bo njegov lek proti raku patentiran. Mudil se je že v Monakovem in v Lipskem, zdaj pa odpotuje še v Berlin. Tudi iz Amerike je dobil več ponudb, toda nemške so bile ugodnejše.

— **Prepovedan list.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uvajati in širiti v naši državi list »Novi Svet«, ki izhaja v Chicagu.

— **Slovaški dom v Stari Pazovi.** V nedeljo dne 25. t. m. se bo vršila v Stari Pazovi svečana otvoritev slovaškega Narodnega doma. Po otvoritvi se bo vršil kongres delegatov slovaških cerkvenih občin s predsedstvom Češkoslovaškega saveza v Jugoslaviji. Svečanosti se udeležijo tudi češkoslovaški poslanik g. Jan Šeba.

— **Poroka.** Včeraj sta se poročila inž. Pero Bulič in gđc. Frančiška Fajonova. Obilo sreče!

— **Prepoved točenja alkoholnih pijač.** V nedeljo se vrše v občinah Dev. Marija v Polju, Grosuplje, Medvode, Moste, Podgorica, Št. Vid nad Ljubljano in Zg. Šiška volitive občinskega odbora. Zato je v soboto in nedeljo v imenovanih občinah prepovedano točiti alkoholne pijače.

— **Izdajanje letnih legitimacij za nakup inozemskih plačilnih sredstev do Din 3000.—** mesečno. Finančna delegacija objavlja uradno: Finančni minister je odredil, da smejo pooblaščenec banke in pooblaščenec menjalnice brez specialnega odobrenja generalnega inspektorja finančnega ministrstva prodajati našim državljanom, kakor tudi inozemcem, ki stalno prebivajo v naši državi, za njih osebne potrebe inozemska plačilna sredstva do največ Din 3000 enkrat mesečno na stalno legitimacijo, ki se dobi pri pristojni finančni oblasti. Ta naredba je objavljena v Uradnem listu št. 363.106, z dne 13. t. m. Legitimacije izdaja za samostojne osebe, ki stanujejo v področju ljubljanske delegacije, finančna delegacija v Ljubljani na prošnje, kolikovega v Din 25, upoštevajoč pri tem upravičenost in umestnost prošnje. Tiskovine za legitimacije stanejo 1 Din komad.

— **Živalske kužne bolezni v mariborski oblasti.** 12. t. m. je bilo v mariborski oblasti 48 slučajev svinske kuge, 6 svinske rdečice, 3 konjskih garij, 2 vraničnega prisada, 2 mehurčastega izpuščaja goved in 1 perutninske kolere.

— **Tolmač madžarskega jezika.** Višje deželno sodišče v Ljubljani je imenovalo notarskega kandidata v Murski Soboti Janka Horvata za tolmača madžarskega jezika pri okrožnem sodišču v Mariboru in pri okrajnih sodiščih, ki spadajo v območje omenjenega okrožnega sodišča.

— **Razid društva.** Pevsko društvo »Slavček« v Ptujju se je 16. januarja prostovoljno razšlo.

— **Malgajevci!** Naš general Maister vas kliče, da prisostvujete 1. decembra t. l. manifestaciji v Mariboru in da praznujete deseto obletnico vaše zmage v Velikovicu proti močnejšemu in boljše oboroženemu sovražniku. Tovariši! Nadam se, da se boste v polnem številu odzvali pozivu. V tej nadi vam kličem na svideenje 1. decembra v Mariboru. Kraj zbirališča Narodni dom v Mariboru od 9 do pol 10. ure dopoldne. — R. K.

— **Vreme.** Vreme se že četrty dan kisa in vremenska napoved obeta padavine. Ni izključeno, da dobimo kmalu prvi sneg. Včeraj je bilo lepo samo v Splitu, povsod drugod pa oblačno. Zanimivo je izenačenje temperature v jugovzhodnih in severozahodnih krajih države. V Splitu in Skoplju je bilo včeraj 16. v Beogradu 12.2. v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu 9 stopinj. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 758 mm. temperatura je znašala 5 stopinj.

— **Noseče žene in mlade matere dosežejo** z naravno grenčico »Franz-Josef« urejeno lahko prebravo. Ženske bolnice uporabljajo z velikim uspehom v takih primerih prirodno grenčico »Franz-Josef«. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 26-T

katerega se udeležijo tudi mnogo častnikov. Kolo vabi vsi člani in prijatelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede, kdaj ima čas udeležiti se skupnega jahanja.

— **Ljubiteljem jahanja.** Kolo jahačev opozarja vse člane in ljubitelje kongskega sporta, da ima odslej na razpolago dovolj konj in da se bo vršilo v jahalnici na Bleiweisovi cesti jahanje večkrat na teden, kolikor bo pač interesentov. Zato naj se prilagode Kolu na naslov dr. F. Kuckmann, Gradšče, vsi oni, ki se hočejo učiti jahati odnorno, ki bi radi jahali v večjih skupinah. Vsak interesent naj navede,

Roger de Beauvoir:

Sužnja

Roman

— Drhtim, Mocenigo, — je zašepetal Trevisani svojemu tovarišu.
— Strah me je, Trevisani, zdi se mi, da Kristove rane na križu krvave.
— Pojditmo, gospoda, pojditmo! — je dejal Grimani, ki tudi ni mogel skriti ginjenosti. Storili smo svojo dolžnost. Inkvizitorji so odšli. Zmaj so se razlegali glasnikovi klci, zvonovi so zvonili in ozko okno Alessandrove sobe je bilo že do polovice zazidano. Pri vratih so se razlegali udarci kladiva. Dan se je nagibal k večeru.
Pojavil se je sluga, ki je pozdravil vladarja in mu postavil na mizo svetilko.

XIV.

Dožev prstan.

— Noč! — je zašepetal dož, videč svetilko sredi mračne, prazne sobe. — Noč, grozna, večna noč, tako se glasi njihova sodba. Umirati v tem grobu, dočim sije zmag solnce na jasnem nebu, umirati tu in vedeti, da plačajo Benetke nad prazno krsto svojega doža!
— Bil sem že mlad, — je nadaljeval in sedel k mizi, na kateri je brlela luč, — ko sem zagledal kip moža, čigar naslednik sem postal, ne da bi takrat slutil, kaj me čaka. Po beneških običajih so odnesli njegovo truplo brez cerkvenih obredov v grobnico njegovih prednikov, vladarjevo smrt so oznanjali samo zvonovi sv. Marka, katerim so odgovarjali zvonovi v mestu. Bil je plemenit stavec. Voščeno obličje kipa mu je bilo podobno. Še zdaj ga vidim, kako stoji na podstavku, zaviti v doževa oblačila. Kakor jaz je imel obleko iz zlatih tkanin, hermelinovo plašč in dožev klubok na glavi... samo njegove oči so bile obrnjene narobe. Tako sem ga videl sredi dvorane in dvajset črno oblečenih plemičev ga je stražilo. Po tem so prišli ponj mornariški kapitanji z vsemi cehi in s štiridesetimi volilci v žalnih oblekah. Voščeni kip se je majal pod baldahinom in pre njim so nosili grb beneške republike, zastrti s črno tančico. Doževi sorodniki so šli za kipom. Pogrebni obredi so se vršili v cerkvi sv. Janeza in Pavla. Prejšnji dan sem bil privedel Safio v Benetke. Safio, ki me je zdaj pogubila. Teden dni po pogrebu so me izvolili za doža, toda ves mesec sem videl pred seboj voščeni kip. Bilo je usodno znamenje. Toda beneški dož je bil mrtev, jaz pa živim in sem še poln življenjskih sil. Ali so to peklenške sanje? Kaj je moje srce v prsih nehalo utripalo? Kaj nisem več dož, kaj nisem več Alessandro?
Neka notranja sila ga je gnala k oknu. Glasnik je baš oznanjal na dvorišču:
— Dož je umrl, molite za njegovo dušo, dož je umrl!

Alessandro je drugič nastavljal uho. Slišal je zvonjenje, vmes so pa bobnali in trobili.
— Lažete! Ne, dož ni umrl! — je kričal. Odprl je okno in začel razbijati po zidu. Okno je bilo že zazidano in samo košček neba se je še videl. — Lažete! Ne, dož ni umrl! Odstranite ta zid in pade zmečkan med vaše hinavsko žalovanje.
— Vse je zaman! — je vzdihnil in stopil od okna. — Moj glas in moje roke se zaman razbijajo ob ta zid. O, pomisliti, da nisem pretepel teh podležev, ko so me sodili! Toda kaj počenjam? Jeze ne morem krotiti, kakšen človek sem? Kaj ni bilo vse moje življenje borba proti maľodušnosti in obupu? Kaj res ne bom mogel prenesti udarca usode, kaj se bo moja železna volja res uklonila smrti?
— Solza v mojih očeh! — je nadaljeval in si obrisal z roko oči. — Ah, plakati, plakati kakor ženska! To ni dostojno mene!

Stopil je naprej in se ustavil pred oknom. Zarek modre svetlobe se je še vlekel ob pragu dožev ječe in dožev pogled se je za hip ustavil na niem. Nastala je grobna tišina, mrtvaška tišina, ki so jo motili samo ietnikovi koraki. Alessandro se je ozrl v kot, kamor so padali zadnji žarki dnevne svetlobe.
— Zbogom! — je vzkliknil, — zbogom, Benetke, za katere moram umreti! Zbogom, moje ljubljeno mesto, moi pomos, moja najdražja misel, moj krasni sen, ki se je tako hitro razpršil. Ti, ki danes plačeš nad mojo krsto in ki boš jutri pozabilo celo moje ime. Nehvaležne Benetke, ljubim vas! Dovolite mi, da vidim še enkrat košček vašega divnega neba, ali pa raje izginite, kajti v tej temni noči, v katero se pgregzam, bi imel več moči umreti, če bi videl le eno vaših zlatih zvezd, Benetke!

— Moja zadnja misel velja tebi, drago mesto, — je nadaljeval dož in se umaknil od vrat. — Zlasti pa velja tebi, dekle, ki sem te rešil strašne smrti, ker nisem mogel dopustiti, da bi bila tvoja čast omadeževana. Raje sem prevzel vso krivdo nase. Ziana, bodi srečna in osveti mojo smrt s tem, da izbriseš iz spomina Benetke, tvojo sestro v moji ljubezni!
— Na hodniku se čujejo koraki, če se ne motim. Vrata še niso zazidana. Ženski glas! Kdo neki prihaja... v moj erob?
In dož se je sklonil. Med mračnimi sencami je zagledal bel pajčolan, obleko...
— Bože moj, še tega je bilo treba! Ziana! Da, nedvomno je Ziana. Ah, kaj je nisem mogel rešiti?
— Vi, gospa! je vzkliknil dož, ko je spoznal žensko, ki je stopila v sobo.
— Vi tu?
— Da! — je odgovorila grofica in odložila pajčolan.
— Safia! Ah, bog je pravičen! Saj ne veš, kam si prišla!

— To ni važno. Moram ti odkriti tajno in zato prihajam.
— Ozri se na tole okno, — je odgovoril dož in odgnil zaveso. — Zazidano je. Tudi vrata bodo kmalu zazidana. Ne moreš se več vrniti iz tega strašnega groba.
— Dož, je nekdo, ki se more ne-kaznovano dotakniti krvnikove sekire. Jaz nisem ničesar zakrivila, meni je pot iz te sobe odprta.
— Kaj si zblaznela? Mar ne vidiš pasti? Tudi jaz ti odkriem tajno. Toda to je sladek in blagodejen spomin, ki sem ga prihranil zate, kakor hranijo hostilo za umirajočega.
— Kaj mi hočeš povedati? — je vprašala grofica prestrašeno in pogledala Alessandru v obraz, ki je bil v svitu luči še bolj blede.

— Safia, bila si mati! — je odgovoril in jo pogledal tako, kakor da hoče prodreti njeno srce.
— Ah, ne dotikaj se najtežje rane mojega življenja! — je dejala vsa iz sebe.
— Pred petnajstimi leti... v Rimu... si me videla nekega večera, kako sem stopil v tvojo sobo in ti sporočil, da je najino dete pravkar v zibelki umrlo.
— Molči, pravim ti, molči! Pozabljaš na solze, ki sem jih prelila. Ti nisi plakal, jaz pa sem bila takrat premlada, da bi razumela vso globino svoje nesreče.
— Čuj, Safia, takrat sem lagal.
— Lagal?
— Tvoja hči živi!
— Ona živi? — je vprašala grofica z drhtečim glasom. Po tem se je pa zdržnila in pripomnila: — Ne varaj me drugič!
— Človek, ki stoji na robu groba, ne laže.
— Da je moja hčerka živa, praviš? — je zajecjala Safia in stopila k dožu.
— Kam si jo skrila, Alessandro? Povej! — je nadaljevala in sklenila roke. — Ah, ne pusti me, da izkupim to tajno z večnimi mukami. Ne, ti si mogel prezirati mojo ljubezen, varati me, dati mi vso pravico, da sem te sovražila in uničila, toda vedno sem cenila v tebi moža, polnega plemenitosti in velikodušnosti. Ti nisi tak, da bi se igral z materinsko ljubeznijo. Povej mi, kam si skrnil mojo hčerko, kajne? Kajti ponavljam, da lahko odidem iz tega groba. Če je treba zapustiti Benetke in prepotovati ves svet, sem pripravljena.
— Imaš čas, poslušati me?
— Govori, lepo te prosim, ne bom ti več ugovarjala. Ah, če bi vedel, kako brezmejno sem ljubila tega otročiča, ki je tudi tvoj! Bila bi tako ponosna, tako nežna z njim! Gotovo si imel tehtne razloge, da si namenoma tako ranil moje srce. Bal si se menda, da se bo beneška razuzdanost prišla tudi tega čistega, toli ljubljenega bitja. Vzel si mi zaklad in ga skrnil kje daleč od palače in pohujšanja tega mesta, daleč od slabih vzgledov njene matere, pod preprosto, skromno in mirno streho, kakršno bi si bil izbral tudi ti, da ni

domovina zahtevala, da ji žrtvuješ svoj mir. Tako si storil, kajne? Če bi mi bil to povedal, Alessandro, bi bila tvoji sklep odobrila, čutila bi bila kakor ti, da je materina skromnost najlepši nakit hčerke.

Očividec o pustošenju Etne

Bruhanje Etne je privabilo mnogo tujcev, ki so hoteli videti pustošenje besnečega elementa. -- Diven pogled na vodopade žareče lave.

Bila je krasna mesečna noč. Z avtomobilom smo se odpeljali iz Taormine. Nad hribi Kalabrije se svetlika, kakor da zdaj zdaj vzhaja luna. Toda to je samo odsev nad mogočnim vulkanom Etne. Prispeli smo do postajališča avtomobilov, oddaljenega poldrugi kilometer od vasi Carrabba, poznejšega pozorišča strahovitega razdejanja. Peš smo odšli proti Etni in smo se orijentirali, kje smo zjutraj zapustili lavo. Veletoke lave, ki je popolnoma uničil mestce Mascala, se je razli po celi ravnini med Mascalo in vasio Carrabba, kamor se je lava počasi valila. Tu se je razdelila v dva rokava, desni rokav, širok do 600 m, se je obrnil čez gozdniče pomaranč proti Carrabbi in železniški postaji ter se navidez ustavil kakih 300 m pred železniškim mostom in prvimi hišami. Drugi manjši rokav se je obrnil proti Fondachello.

Zgodaj zjutraj, ko sem zagledal tok lave, ki se je valila nad kraiem, kjer je stalo mestce Mascala in kjer je zdaj široko morje žareče lave, sem opazil, da postaja lava redkejša in svetlejša. Tudi iz žrela je prihajala redkejša lava, iz katere so švigali rdečkasti plameni. Tudi na kraju, kjer je stala vas Nunnziata, so švigali iz tal ognjeni zublji. Naglo smo se povzpeli do samega žrela, ki je širilo razdejanje in smrt povsod, kamor je seglo s svojimi žarečimi rokami. Nudil se je nam grozoten prizor. Ni človeške fantazije, ki bi mogla kaj takega naslikati, ni peresa, ki bi moglo popisati to strahovito pustošenje. Videl sem začetek erupcije v petek preteklega tedna in zdaj sem se sam zgrozil nad besnenjem vulkana. Niti od daleč si človek ne more predstaviti tega, kar se odigrava na pobočju vulkana. Titani razvijajo tu svojo strašno moč. Žrelo je zakrito v oblaku rdečega dima. Proti severu se odpirajo nova žrela, iz katerih bruhajo ognjenik žarečo lavo. Ni nobene eksplozije, vse se odigrava v mučni tišini pod jasnim nehom novembeske noči. Zdi se nam da eksplozija še nastane, toda samo droben vulkanični pesek nas opozarja, naj se umaknemo od tega strašnega podzemlja.

Vračamo se nazaj, od koder smo prišli in že od daleč vidimo, kako se lava hitro pomika proti Carrabbi. Ozremo se še enkrat in nudi se nam diven prizor. Levo, tam, kjer se je nakopičila stara strnjena lava, se je razdelil nov

V soboto 13472
družabni večer na Taboru

veletoke lave v več srebrnih kaskad tako, da je nastal krasen vodopad žive peklenke vode. Prispeli smo v Carrabbo, kjer se je lava že bližala mostu in železniški postaji. Kmalu je bila prva hiša zalita in je brez sledu izginila. Pogled z mostu na ognjeno morje je bil nepopisen. Videli smo tok lave do kraja, kjer je stalo nesrečno mestce Mascala. Ko smo se vračali v Carrabbo, so ognjeni jeziki že lizali prve hiše. Zgodaj zjutraj sta prispela v vas dva avtomobila z ministrom javnih del in štabom višjih uradnikov, ki jih je poslala vlada, da ugotovijo obseg katastrofe. Lava se je valila z vedno večjo silo in naglacio proti vasi, zalivala je hišo za hišo in kmalu je cela vas izginila. Nesrečni prebivalci so v nepopisni paniki bežali na vse strani.

Zanimivo je, da je med radovednejši največ tujcev iz vseh delov sveta. Cesta iz Taormine proti vulkanu je polna avtomobilov in turistov, ki bi si radi ogledali bruhanje Etne. Nevarnosti ni nobene, človek si lahko ogleda sliko elementarne katastrofe iz neposredne bližine. Lava se bo videla v tej krajini še več let. Saj je deloma žareča še lava iz l. 1921 in 1923. Nihče, kdor poseti Taormino, ne pozabi napraviti izleta k vulkanu in nabrati nekaj kosov strnjene lave.

Za Etno — še Vezuv

Ni se še poleglo bruhanje Etne, že poročajo, da je prišel te dni bruhati tudi večno nemirni Vezuv. Že več dni se vale večje mase lave iz žrela, ki je nastalo 7. avgusta. Lava se razliva v dolino Val del Inferno. Zaenkrat je bruhanje Vezuva še brez nevarnosti in vulkanologi so prepričani, da prebivalstvo, ki biva ob njegovih pobočjih, ni ogroženo.

Dočim je Vezuv šele začel bruhati, se je Etna deloma že umirila. Sicer se še vedno vale ogromne mase lave v dolino, toda lava se sproti ohlaja in strjuje. Po zadnjih vesteh je sicer bruhanje Etne skoraj že popolnoma ponehalo, vendar je pa Nunnziata še vedno ogrožena. Ponoči je namreč lava prodrla kakih 50 metrov naprej. Nevarnost je tudi, da se ogromne mase lave utrčajo in zavale v dolino. Prebivalstvo, ki je Nunnziato že zapustilo, se počasi zopet vrača. Oblasti so pa zahtevale od vseh pismene izjave, da bodo v slučaju nove nevarnosti sami reševali svoje imetje.

Sledeče srečke drž razredne loterije

kupljene pri Zadrudni hranilnici, r. z. z o. z., v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 19, so bile dne 12. t. m. izžrebane

Din 2000.— št. 91.715, 115.670, 10.904, 30.943, 70.296.
Din 500.— št. 14.146, 5.738, 5.770, 40.525, 40.555, 66.670, 66.659, 91.747, 91.775, 91.721, 91.761, 115.678, 115.611, 115.629, 115.671, 10.836, 10.855, 10.967, 10.993, 10.910, 34.653, 34.606, 34.700, 34.746, 34.785, 34.705, 58.209, 58.311, 84.583, 84.534, 84.563, 84.662, 84.697, 84.672, 84.675, 99.701, 99.792, 99.773, 109.785, 109.795, 109.754, 109.762, 109.740, 120.181, 120.165, 120.106, 120.163, 120.229, 120.279, 120.253, 120.228, 120.278, 123.878, 123.833, 100.729, 90.971, 53.467, 53.481, 103.169, 75.35, 76.34, 76.01, 76.54, 20.033, 20.055, 20.098, 20.189, 46.022, 46.189, 46.195, 46.176, 46.102, 70.215, 70.297, 70.393, 70.313, 70.365, 70.316, 70.327, 70.329, 97.361, 97.459, 97.475, 97.420, 108.183, 108.149, 108.251, 108.205, 108.299, 108.297.

Dne 13. novembra 1928.

Din 2000.— št. 91.748, 115.635, 123.962, 7532, 97.320.
Din 500.— št. 5752, 5775, 66.691, 91.713, 91.784, 91.705, 10.831, 109.76, 10.987, 34.665, 34.669, 34.697, 58.242, 58.232, 58.354, 58.336, 84.582, 84.668, 99.735, 99.709, 109.793, 109.716, 109.728, 109.709, 109.777, 109.835, 120.144, 120.188, 120.113, 120.245, 120.204, 123.964, 30.937, 30.972, 30.962, 53.413, 53.405, 103.125, 75.25, 75.05, 75.29, 75.73, 76.92, 76.88, 20.010, 20.076, 20.143, 20.163, 46.090, 46.061, 46.072, 46.198, 70.262, 70.349, 97.384, 97.393, 97.481, 108.139, 108.152, 108.190, 108.115, 108.221, 108.253, 69.801, 69.809, 72.380, 109.009.

Onim, ki so jim bile srečke izžrebane za mali dobiček, bomo na željo srečke zamenjali za še ne izžrebane tako, da bodo mogli igranje nadaljevati na visoke dobitke. Seveda le toliko časa, dokler bo kaj nezžrebanih srečk na razpolago.

Zadrudna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Jabolka
vseh vrst dobite najceneje pri Gospodarski zvezi v Ljubljani. 2214

Kolo
dobro ohranjeno, se takoj proda. Cena 1000 Din. Poudbe na upravo lista pod »Kolo«/2216.

Šivilja
začetnica, išče službo v damskem salonu evn. gre šivat v trgovino. Nastopi lahko takoj ali kasneje. Poudbe na upravo lista pod »Dobro izurjena«/2218.

Žaganje drv
z motorno žago. Uran Franc, Vilharjeva cesta. Telefon 28-20. 16-T

Dvodružinska hiša
(novi), z vrtno, pol ure od centra, vodovod v hiši, se ugodno proda. Poudbe na upravo lista pod »Suho stanovanje«/2196

Stanovanje
iz treh sob in kuhinje iščem za februar. Plačam najemno v naprej tudi za daljšo dobo. Poudbe na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Solidna stranka« 2169

Ekonom
z večletno prakso, zmožen slov. ni nemškega jezika, išče službo na večjem posestvu ali graščini. Nastop 1. decembra. Poudbe na upravo lista pod »Ekonom«/2187

Zidni reklamni koledarji za leto 1929
z blokom in uskom.

Razglednice za Božič in Novo leto. Papirnato božično blago. Nakit za božično drevesce
vse v bogati izbiri pri tt.

Rudolf Polacek Zagreb, Jurišičeva ul. 24.
Veletrgovina s papirjem, založba razglednic in koledarjev.
Zahtevajte cenik!

VABILO

na
izredni občni zbor
Kmetske posojilnice na Vrhniki
ki bo v ponedeljek, dne 26. novembra 1928 ob 2. uri popoldne v zadrudni pisarni na Vrhniki.
Dnevni red:
Sprememba pravil radi prilagoditve pogojem za davčne in taksn. olajšave.
K obilni udeležbi vabi
ravnateljstvo.

Naznanilo.
Puškarna Kaiser
se je preselila na
Kongresni trg št. 9
v poslopje Kina Matice (desni lokal)

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-TIPIJE, IZDELUJE PO PRED-LOŽENIH RISBAH, PEROPISIH IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK ALI ZA FINEJŠO IZVEDBO V ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO PO NAROČILU IN V NAJKRAJ-ŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA
TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z O. Z. SV. PETRA NAS. 20

Vabilo

k

izrednemu občnemu zboru Savinjske posojilnice v Žalcu

ki se vrši dne 27. novembra 1928 ob 16 uri v posojilniški pisarni

DNEVNI RED:

1. Sprememba pravil.
2. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se skliče ob 17. uri istega dne drug občni zbor z zgorajšnjim dnevnim redom, kateri je pa sklepčen brez ozira na število navzočih zadrudnikov.

NACELSTVO.